

B Es 3 H G7 Cm F7

„Ocalić od zapomnienia”

Sie- kie - ra,

Anna Jachnina, ps. „Hanna”, „Hanka”

(1914-1996)

SIEKIERA, MOTYKA

Siekiera, motyka, bimer, szklanka,
W nocy nalot, w dzień łapanka,
Siekiera, motyka, piłka, młot
Drałuj draniu wreszcie stąd

[...] - Anna Jachnina

Bydgoszcz 2011

Wystawa przygotowana przez Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej, Delegatura IPN w Bydgoszczy

Scenariusz i realizacja wystawy: dr Katarzyna Maniewska

Projekt graficzny: Michał Mielewczyk, www.mielew.pl

Materiały i zdjęcia prezentowane na wystawie pochodzą z archiwum rodzinnego Państwa Wojciecha Jachny i Justyny Górskiej. Ponadto z Archiwum IPN, Biblioteki Narodowej w Warszawie, publikacji *Auschwitz. Pamięć dla przyszłości*. Teki edukacyjne IPN, Warszawa 2003, ilustracje ze s. 3; *Polskie Państwo Podziemne*. Teki edukacyjne IPN, Warszawa 2003, ilustracje ze s. 21, 39, archiwum Marcina Maniewskiego.

Autorzy wystawy składają serdeczne podziękowania i wyrazy wdzięczności rodzinie Pani Anny Jachniny bez której wernisaż ten nie byłby możliwy.

Ponadto Pani Izabeli Mazanowskiej, OBEP IPN, Delegatura w Bydgoszczy.

B Es 3 Anna Jachnina G

Anna Jachnina

Sie - kie - ra, mo - ty - Dzieciństwo i młodość

Anna Jachnina, pseudonim „Hanka”, „Hanna”, „XY”; (ur. w 1914 r. w Ciecchocinku, zmarła w 1996 r. w Rydgoszczy); autorka m.in. najsłynniejszej piosenki okupowanej Warszawy, pt. „Siekiera, moryka”; ponadto także „Pamiętnika z oblężonej Warszawy” (1942 r.) oraz „Anegdot i dowcipu wojennego” (1943 r.).

Anna Jachnina, córka Dawida i Józefy, urodziła się 29. stycznia 1914 r. w Ciecchocinku, Małopolska, powiat Żywiec, w ówczesnym państwie Austro-Węgry. Jej rodzice mieszkali w Ciecchocinku, w powiecie Żywiec, w województwie małopolskim. Jej ojciec, Dawid Jachnina, był właścicielem w Ciecchocinku, w powiecie Żywiec, w województwie małopolskim. Jej matka, Józefa Jachnina, była właścicielką w Ciecchocinku, w powiecie Żywiec, w województwie małopolskim. Anna Jachnina ukończyła szkołę podstawową w Ciecchocinku, w powiecie Żywiec, w województwie małopolskim. W 1932 roku została zatrudniona jako korekcyjna w warszawskim zakładzie poprawy wychowania. W 1939 roku została aresztowana przez Niemców i przetrwała w obozie w Żelaznym. W 1945 roku została uwolniona i wróciła do Warszawy.

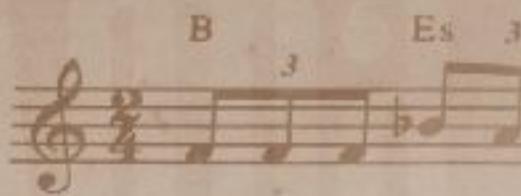

Źródło: Archiwum rodzinne

Źródło: Archiwum rodzinne

Źródło: Archiwum rodzinne

Źródło: Archiwum rodzinne

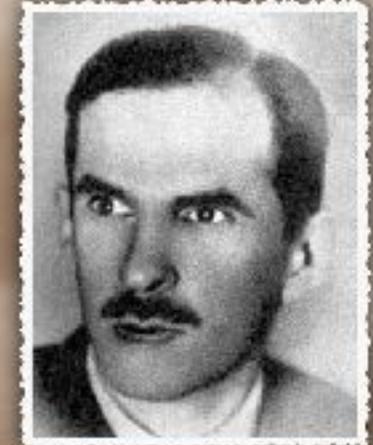

Anna Jachnina

W konspiracji (1941 - 1942)
„Siekiera, motyka...”

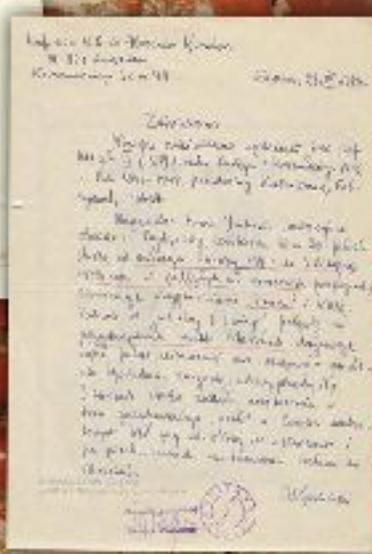
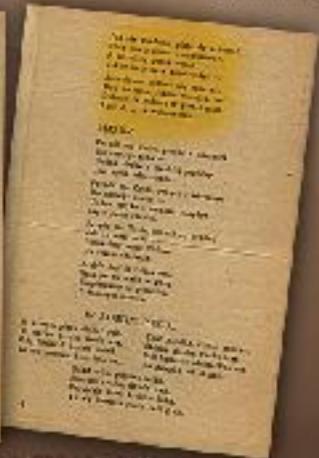
Anna Jachnina, pseudonim „Lark”, była wybitną wokalistką. Jej repertuar obejmował utwory takich autorów jak: „Pastel”, Juliusz Głowacki, Józef Polak, Stanisław Jankowski. Była członkinią WZ, była instrumentalistką. Pracowała w redakcji „Przeglądu Światła” w Warszawie. Marzec 1942 - Organizacja AK w latach 1941 - 1942, a także w okresie powstania warszawskiego. Informacje: wydawnictwo „Prasa” w Warszawie. Członek ZWZ - AK. Doświadczenie konspiracyjne w strukturach ZWZ AK, w tym czasie pracowała w redakcji „Przeglądu Światła” w Warszawie. W tym czasie współpracowała z innymi członkami organizacji. W tym czasie pracowała w redakcji „Przeglądu Światła” w Warszawie. W tym czasie współpracowała z innymi członkami organizacji.

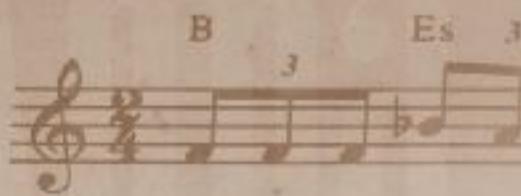

Jej najwspanialszym utworem „Lark” zaczęła podgwarzać w czasie powstania warszawskiego. W tym czasie współpracowała z innymi członkami organizacji. W tym czasie pracowała w redakcji „Przeglądu Światła” w Warszawie. W tym czasie współpracowała z innymi członkami organizacji.

Portrait of a man, likely a family member

„Mieszkałam wówczas na ulicy Francuskiej w Warszawie. Była zima, mróz w mieszkaniu we mnie - w środku. Streszliwy głód. Otrzymałam właśnie polecenie napisania tekstów - wierszyków, piosenek dla naszych ulicznych sojuszników - gazeciarzy, kwaciarek, muzykantów. Ołówek wypadł ze sgrabiałych rąk, mógł zamarzać. Nie było światła. Tylko jakiś kocioł, lampeoska. To była noc tworzenia w stanie zamrożonym. Chyba właśnie wtedy - już dokładnie nie pamiętam - powstała ta piosenka: Siekiera, motyka...”

Anna Jachnina

Sie- kie- ra, mo- ty - ka

W konspiracji (1941 - 1942) „Śmiechem zabijając wojnę...”

W 1942 r. w czasie nocnego walki obywatelskiej Anna Jachnina została wzięta do niewoli przez Niemców. W czasie przesłuchań w niemieckim więzieniu w Warszawie, w ramach „Kampanii przeciwko Żydziom” i „Kampanii przeciwko Polakom” została przesłuchana przez niemieckich funkcjonariuszy. W czasie przesłuchań w Warszawie, w ramach „Kampanii przeciwko Żydziom” i „Kampanii przeciwko Polakom” została przesłuchana przez niemieckich funkcjonariuszy. W czasie przesłuchań w Warszawie, w ramach „Kampanii przeciwko Żydziom” i „Kampanii przeciwko Polakom” została przesłuchana przez niemieckich funkcjonariuszy.

Kampania przeciwko Żydziom, 1942

Anna Jachnina: „Dowcip rodził się na ulicy, wystarczył wzajemnie skrzyknąć Juchalam! Decyjs tramwajera. Jeden z pasażerów pyta konduktora: «Daleko jeszcze do Niepodległości? Na co tamten odpowiada: «Jakiś pół roku, panie, było do wiesznicy». Znajomi starzy wili ze mną dowcipy, opowiadał zachwyconym i autentycznym sytuacją»

W lipcu 1942 roku Anna Jachnina została aresztowana przez Gestapo w mieszkaniu w Łódzkiej 102 w Warszawie. W czasie przesłuchań w niemieckim więzieniu w Warszawie, w ramach „Kampanii przeciwko Żydziom” i „Kampanii przeciwko Polakom” została przesłuchana przez niemieckich funkcjonariuszy. W czasie przesłuchań w Warszawie, w ramach „Kampanii przeciwko Żydziom” i „Kampanii przeciwko Polakom” została przesłuchana przez niemieckich funkcjonariuszy.

W czasie przesłuchań w niemieckim więzieniu w Warszawie, w ramach „Kampanii przeciwko Żydziom” i „Kampanii przeciwko Polakom” została przesłuchana przez niemieckich funkcjonariuszy. W czasie przesłuchań w Warszawie, w ramach „Kampanii przeciwko Żydziom” i „Kampanii przeciwko Polakom” została przesłuchana przez niemieckich funkcjonariuszy.

W czasie przesłuchań w niemieckim więzieniu w Warszawie, 1942

W czasie przesłuchań w niemieckim więzieniu w Warszawie, w ramach „Kampanii przeciwko Żydziom” i „Kampanii przeciwko Polakom” została przesłuchana przez niemieckich funkcjonariuszy. W czasie przesłuchań w Warszawie, w ramach „Kampanii przeciwko Żydziom” i „Kampanii przeciwko Polakom” została przesłuchana przez niemieckich funkcjonariuszy.

W czasie przesłuchań w niemieckim więzieniu w Warszawie, 1942

Anna Jachnina, 1942

W czasie przesłuchań w niemieckim więzieniu w Warszawie, w ramach „Kampanii przeciwko Żydziom” i „Kampanii przeciwko Polakom” została przesłuchana przez niemieckich funkcjonariuszy. W czasie przesłuchań w Warszawie, w ramach „Kampanii przeciwko Żydziom” i „Kampanii przeciwko Polakom” została przesłuchana przez niemieckich funkcjonariuszy.

W czasie przesłuchań w niemieckim więzieniu w Warszawie, 1942

Po wojnie Pani Anna wspominała prace w ruchu oporu: „Satyra w czasie wojny odegrała ogromną rolę. To była broń, skuteczna broń polityczna. Niemcy stale byli w napięciu, dowcip podważał ich pewność siebie, poczucie wyższości. To była po prostu dywersja, działalność patriotyczna, budująca poczucie Narodowej wspólnoty, broniąca ogólnonarodowego morale. [...] Warszawiacy <<przekuwali>> na dowcip wszystkie posunięcia polityczne i frontowe (nie tylko Niemców), rejestrowali terrorystyczne akcje okupanta wobec ludności cywilnej. Ulica reagowała jak najczulszy sejsmograf. Im większy ucisk i terror, tym dosadniejsza i nie przebierająca w środkach satyra. To był bezpiecznik, mechanizm samoobrony”.

Anna Jachnina

Sie - kie - ra, mo - ty - ka „Ocalić od zapomnienia”
(1946 - 1996)

Anna Jachnina urodziła się 12 kwietnia 1946 roku w rodzinie robotniczej w Górze. Podjęła pracę w Dobrej Fabryce, tam w czasie pokolenia była kolumnistką. W 1965 roku została wyznaczona na kierownika zakładu wychowawczego w Instytucie Kultury „Przełom”. W latach 1965-1970 była kierowniczką Zakładu Wychowawczego w Instytucie Kultury „Przełom”. W 1970 roku została przeniesiona do Instytutu Kultury „Przełom” na stanowisko kierownika Zakładu Wychowawczego. W 1985 roku została przeniesiona do Instytutu Kultury „Przełom” na stanowisko kierownika Zakładu Wychowawczego. W 1996 roku została przeniesiona do Instytutu Kultury „Przełom” na stanowisko kierownika Zakładu Wychowawczego.

Wiosna 1965 r.

Wiosna 1965 r.

1965 r.

W roku 1965 otrzymała pracę w Zakładzie Wychowawczym Instytutu Kultury „Przełom”. W tym czasie była kierowniczką Zakładu Wychowawczego. W 1970 roku została przeniesiona do Instytutu Kultury „Przełom” na stanowisko kierownika Zakładu Wychowawczego. W 1985 roku została przeniesiona do Instytutu Kultury „Przełom” na stanowisko kierownika Zakładu Wychowawczego. W 1996 roku została przeniesiona do Instytutu Kultury „Przełom” na stanowisko kierownika Zakładu Wychowawczego.

Wiosna 1965 r.

Wiosna 1965 r.

Wiosna 1965 r.

Wiosna 1965 r.

Wiosna 1965 r.

Wniosek o przyjęcie do pracy w Zakładzie Wychowawczym Instytutu Kultury „Przełom”.

Wniosek o przyjęcie do pracy w Zakładzie Wychowawczym Instytutu Kultury „Przełom”.

Wniosek o przyjęcie do pracy w Zakładzie Wychowawczym Instytutu Kultury „Przełom”.

Wniosek o przyjęcie do pracy w Zakładzie Wychowawczym Instytutu Kultury „Przełom”.

Wniosek o przyjęcie do pracy w Zakładzie Wychowawczym Instytutu Kultury „Przełom”.

Wniosek o przyjęcie do pracy w Zakładzie Wychowawczym Instytutu Kultury „Przełom”.

Wniosek o przyjęcie do pracy w Zakładzie Wychowawczym Instytutu Kultury „Przełom”.

Wniosek o przyjęcie do pracy w Zakładzie Wychowawczym Instytutu Kultury „Przełom”.

Wniosek o przyjęcie do pracy w Zakładzie Wychowawczym Instytutu Kultury „Przełom”.

Wiosna 1965 r.

